

מה לעשות בסוף שנת המס?

■ כיצד להפחית את תשלומי המס של 2012 ולהיערך לשנה הבאה ■ עצות חוקיות שעשויות לחסוך לכם תשלומי מס ניכרים ■

מאת: עו"ד (רו"ח) דורון טיקוצקי

שוק ההון - קיזוז הפסדים

מיסוי הרווחים ממימוש ניירות הערך נעשה על בסיס שנתי (מול חבות המס על הרווחים מורידים את המס שנוכה במקור במהלך השנה). בעקבות תיקון לתקנות מס הכנסה ניתן לקזז הפסדים כנגד רווחים שנוצרו באותה שנת מס גם אם ההפסד נוצר לאחר שנוצרו הרווחים.

על מנת לצמצם את חבות המס הנובעת מרווחי הון ממימוש ניירות ערך, מומלץ לממש ניירות ערך בהפסד. באם יש ניירות ערך כאלה המשקיעים חפצים בהם על אף ההפסד, ניתן תמיד לרכוש אותם בחזרה בעתיד הלא רחוק ולאחר ניצול ההפסד.

מס יסף - על הכנסות גבוהות מעל 800,000 שקל

בעקבות תיקון 195 לפקודת מס הכנסה החל מ-1 בינואר 2013 עומדים שיעורי המס ומדרגות המס להשתנות כדלהלן:
■ המשתכרים מ-0 - 62,400 שקל ישלמו על הכנסתם מס בגובה 10%.

- המשתכרים 62,400 שקל - 106,560 שקל ישלמו 14% מס.
- המשתכרים 106,560 שקל - 168,000 שקל ישלמו 21% מס.
- המשתכרים 168,000 שקל - 240,000 שקל ישלמו 31% מס.
- המשתכרים 240,000 שקל - 501,960 שקל ישלמו 34% מס.
- כל שקל נוסף מעל 501,960 שקל יחויב ב-48% מס.
- על פי סעיף 1121.ב(א) המשתכרים מעל 800,000 שקל בשנה יהיו חייבים במס נוסף על חלק הכנסתו העולה על 800,000 שקל, בשיעור של 2%.

מומלץ להקדים הכנסות ולדווח עליהם בשנה הנוכחית כך שלא ייחשפו לחבות מס גבוהה עקב השינויים. כל מי שצופה לרווחים משוק ההון, כדאי לו לדחות את מימוש ניירות הערך שטמון בהם הפסד לשנה הבאה לטובת הקיזוז ביניהם.

מס שבח ומס רכישה

מספר הוראות שעה הנוגעות למכירה ורכישת מקרקעין מסתיימות בסוף השנה. אחת מהן מתייחסת למכירת 2 דירות מגורים לכל היותר, כאשר כל אחת מהן אינה עולה על 2.2 מיליון שקל, מכירה כזו על פי הוראת השעה הנוכחית מעניקה פטור ממס שבח. עוד הוראה שתוקפה מסתיים בסוף שנת 2012 קובעת כי ברכישת דירת מגורים על ידי מי שאין בבעלותו דירת מגורים אחרת, יחול פטור ממס רכישה על חלק מהתמורה שלא יעלה על 1.35 מיליון שקל.

התאגדות כחברה משפחתית

הכנסות חברה משפחתית מיוחסות לנישום המייצג וממוסות על פי שיעורי המס החלים על היחיד. עד 30 לנובמבר 2012 ניתן היה לפנות לרשות המסים בבקשה להכרה בחברה כחברה משפחתית וליהנות משיעורים מופחתים במקרים מסוימים, בעיקר כאשר המדובר בחברה שמוכרת את פעילותה, וחלף מיסוי מכירת הפעילות כרווח הון ולאחר מכן מיסוי יתרת הסכום כדיבידנד שיחולק לבעל המניות, תמוסה העסקה כרווח הון בלבד החל על היחיד.

אופציות לעובדים

אופציות המוענקות לעובדים בהתאם לתכנית שאישר פקיד השומה, ממוסות לפי 25% מס לעומת שיעורי המס החלים על העובד שעלולים להגיע עד ל-48%. פעמים רבות חברות לא ערכנו באופן שוטף את הנאמנים (אליהם מועברות האופציות) ובכך נפסלת ההכרה באופציות לצורכי מס.

על פי הנחיה חדשה של רשות המסים, חברות שלא ערכנו באופן שוטף יכולות כעת לפנות אל רשות המסים ולעדכן כנדרש וליהנות מהטבות המס. ככל שהחברה פונה באופן מהיר יותר, כך גדלים

הסיכויים שאי העדכון בעבר לא יפגע בעובדים.

חישוב נפרד של הכנסות בני זוג

בני זוג העובדים יחדיו או קיימת תלות מסוימת בין הכנסותיהם עלולים להיות ממוסים עפ"י סעיף 65 לפקודת מס הכנסה באמצעות חישוב מאוחד. חישוב כזה עלול להעלות את שיעורי המס החלים על הכנסות בני הזוג.

פקודת מס הכנסה מאפשרת לבני הזוג, בנסיבות מסוימות, לפנות לרשות המסים בדרישה לבצע חישוב נפרד. לאור ההחלטה שניתנה בתחילת השנה בעניין מלכיאל (ע"א 8114/09), עלתה סוגיה זו לכותרות והביאה את ועדת הכספים בכנסת לתור אחר פתרונות שיאפשרו לשני בני הזוג לעבוד יחדיו בעסק מבלי שייפגעו כתוצאה מכך מבחינה מס. צפוי כי בחודשים הקרובים ינתן מענה הולם לאותם זוגות.

התארגנות כחברה או כעצמאי

עסק שצפויים בו מחזורי הכנסה גבוהים או כזה שעתיד לגדול על ידי השקעת ההון בחזרה בעסק, עדיף לו להתאגד כחברה בע"מ וליהנות משיעור מס חברות הנמוך משמעותית משיעור מס שולי המגיע לכ-48%.

התאגדות כחברה בעירבון מוגבל מומלצת גם לעסקים עם גורמי סיכון גבוהים וזאת לאור היותה של החברה אישיות משפטית נפרדת הכשירה לחובות וחובות. השיקולים הנ"ל הם חלק ממכלול שיקולים שיש לקחת בחשבון כאשר מחליטים החלטה קריטית כזו, שיטות הדיווח החשבונאיות וכו'.

חובות אבודים

חובות שאין הנישום יכול לגבות מהחייבים, יוכרו בעת שינוי הסטטוס שלהם לחובות אבודים כהוצאה באותה שנת מס. על מנת להכיר בהם כהוצאה צריך שיתקיימו שני תנאים: האחד, החובות נתהוו בעסק או במשלח יד.

השני, הוכח להנחת דעתו של פקיד השומה, כי החובות נעשו אבודים בשנת המס. על מנת להניח את דעתו צריך הנישום להראות כי ביצע את כל הפעולות האפשריות לגביית החוב (פנייה לעורך דין, פתיחת תיק בהוצ"פ, פניות חוזרות לחייב, תביעות וכו'). במקרה בו החייב פושט רגל או חברה נמצאת בפירוק - צריך להציג בפני פקיד השומה מכתב מעורך הדין שלטעמו אין עוד אפשרות לגבות את החוב.

מאחר וחובות אבודים מוכרים כהוצאה המותרת בניכוי יש לפנות לגביית חובות ולאחר את אלה שהפכו לאבודים ולהכלילם בדו"ח רווח והפסד.

שווי שימוש ברכב

שווי שימוש הוא סכום שנוקף לשכר הברוטו של עובד שמקבל

רכב מהמעביד. הסכום מהווה שווי כספי של טובת הנאה הגלומה בשימוש לצרכים פרטיים ברכב. שווי השימוש אמור לשקף את עלות האחזקה של רכב המצוי בבעלות פרטית. בפס"ד עמ"ה 131/08 קבע בית המשפט כי על מנת לסתור את הוראות תקנות שווי השימוש, כך שייזקף שווי שימוש אמיתי בגין השימוש הפרטי ברכב (ולא שווי שרירותי לפי הטבלה) יש להוכיח כי בין היתר נעשה רישום שיטתי ומסודר של הנסיעות באמצעות יומן רכב מפורט (או קודן ממוחשב משולב ב-GPS) וכי ישנה ביקורת ופיקוח בדבר אמיתות הרישום ביומן. הקפדה על רישום נאות ומסודר ביומן, כמו גם על ביקורת ופיקוח על אמיתות הרישום תוביל לחסכון מס, הן לעובד והן למעביד.

ניכוי הוצאות לנישומים העובדים מביתם

לפי סעיף 17 לפקודת מס הכנסה, כל הוצאה ששימשה לייצור הכנסה מותרת בניכוי. נישום העובד מביתו יוכל לנכות הוצאות יחסיות לאחזקת הבית, בהתאם למ"ר המשמש אותו לעסקו. על הוצאות אלו נמנות בין היתר: עלות אשראי על המשכנתא כולל הפרשי הצמדה (עד 80% מגובה העלות), הוצאות שכירות דירה, ארנונה, פחת, חשמל, מים, ועד בית, הוצאות טלפון, וכדו'.

ארה"ב והעלאות המס

מספר תוכניות של הממשל האמריקאי צפויים לצאת לפועל בתחילת שנת 2013 ועתידים להעלות את שיעורי המס בארה"ב. הציפייה שהתוכניות יתממשו מקבלת משנה תוקף לאור בחירתו מחדש של הנשיא ברק אובמה. עלייה בשיעורי המס תחול על מס רווחי הון, מס דיבידנד ומסי מתנה וירושה החלים על ישראלים המשקיעים כיום בארה"ב. מס המתנות והירושה צפוי לעלות בסוף השנה הנוכחית משיעור של 35% ל-55%, לכן ישראלים יכולים להעביר נכסים במתנה עד סוף השנה וליהנות משיעור המס הנוכחי.